



DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Poî'a acésta eșe tota Marti sér'a,
— dar prenumeratiunile se prîmesesc
in tôte diftele.
Prețul pentru Ostrunguri'a: pre anu
8 fl. pre $\frac{1}{2}$ de anu 4 fl. pre unu tri-
luni 2 fl. éra pentru Stra-
notate: pre anu 10 fl. pre $\frac{1}{2}$ de anu
5 fl. pre unu triluni 2 fl. 50 cr. in v. a.
Unu exemplariu costa 15 cr.

Tôte sidieniele si banii de prenu-
meratiune sunt de a se tramite la
Redacțiunea diriginte a diurnalului:
Aradu, Strat'a Teleki-ana, nrulu 27.

Insetiunile se prîmesesc cu 7 er. de
linia, si 30 er. tacse timbrale.

Cum e bine adi in lume?

(Fine.)

De te faci omu politicu,
Combatendu ce-e inimicu,
Cei de unu acordu eu tine
Toti te-asculta — pone-e bine;
Dér' colo la frantu de pane —
Te trezesci singuru in lume.
Ma toti pe tine se'ncarea,
Numindu-te — móra séea!
Ér' contrariulu, inimicu,
— Cu cei ce nu facu nimicu,
Te 'nfunda in seracia,
Te 'ngrópa pentru vecia!

De te faci unu diuaristu
Politicu, ori beletristu,
Publiculu, care-ai servitu,
Te numesce ipocritu,
Sî totu critica mereu,
Far' de-a-sî dâ sucursulu seu!
Ér' de ai diuariu glumetiu
Că prin glume să îndrepti,
Cei piscați pentru greseli
Jóra că tu lumea 'nsfeli
Sî te 'nsulta mai cumpălitu.
Decătu omulu necioplitu.

De dici că eșci ardeleanu,
— Nu vrei să fii ungureanu,—
Domnii cei de la potere,
Te punu adese sî 'n fere!
Sî-ti punu numele de hotiu,
Bujtogató, mokán, motiu!
Hora, Closca, ucigasîu!
Sî a domnilor uresmasîu!

Ér' déca eșci banatiénu,
Pist'a dice d'in divanu,
Că eșci mare starlatanu,
Pipirigu cu susletu reu,
Mintiunosu sî fariseu!

De tieni legea cea unita,
Cei de legea neunita
Ti dicu că eșci papistasîu,
Sî-ti demanda unu *primasiu*:
Cét'a iessuitfloru
Te anumera de-âloru,
Sî ar vré, că-a ta avere
Sà stea sub a loru potere!

Ér' déca eșci neunitu,
Domnii te-ar luá de gûtu!
Sî te persecuta multu
Defaimandu chiar' sacru-ti cultu,
Sî-ar dorî sà seracesci
Sî pre fratii-ti sà-i uresci!

De eșci june de 'nsoratu,
La fete eșci onoratu;
Mamele te oménescu,
Sî rudele te iubescu!
Dupa dôue trei vediute,
Mam'a te intréba iute
Cu surise grătiose:
„Că-ai cugete seriöse?“
Sî de-i dici: „nu-su de 'nsoratu!“
Omen'a ti-a 'ncetatu!

De remani neinsoratu,
Lumea dice ne'ncetatu,
„Vai de elu — omu pentru sine,
Nu scî' ce-e dulce sî bine,
E că buh'a — dar' vulpetiu!
Jaca dér' totu in undetiu!“

De iubesci cu infocare
Pe-o copila óre-care!
Dar' n'ai rangu sì n'ai avere,
Man'a-i n'ai de ce-a-o cere,
Ci-ti dici cu lacremi, suspine,
„Cine vine, nu-e de mine;“
Cauta sà suferu sì pace,
Cine-mi place, n'am ce-i face!

,,Mosiu-Nitia“.

— Asupr'a „aicuriloru“ romanesci. —

— — — Ei bine! — De unde sì pone unde? — — — Eu, omu betranu, sì inca n'am auditu nici vorbinduse de astfelu de lucruri! — Adeca, in sfersitu, — a venit la vorb'a vechia: „némtiulu némtiu, un-gurulu unguru; duoi poznaști d'o séma, sì totu-sì unulu mai mare decâtul cel-laltu“. — — Sà vedeti cum. —

In Vien'a, — acea-e tiér'a némtiului, — crescutei mai verdi romani, totu voynici „àla“ *Barnutiu sì Papiu*. „Prostii de nemti — multu nu-sì fragmenta mintile cu ei. Li-au datu voia sà faca o societate, d'in care „totu romanulu“ pôte sà faca parte. — Si *Brateanu*, sì *Maiorescu*, sì *Olteanu*, sì *Babesiu*, — ba inca sì *Moise Botta* — déc' ar traí. —

Pedeca este numai un'a: poznașii acei'a de juni romani vienesi nu priimescu in societatea loru — decâtul pre *romanii verdi*, romanii cinstiti. — — Apoi, — sciti, — unii romani sémena óresi-cum cu crastavetii; imbetranindu, ei incepu se 'ngalbenésca. — Pre acesti'a poznașii de vienesi î-ar scôte nu numai d'in „*Romani'a Juna*“, dar, — de li-ar merge, — sì d'in Vien'a, ba chiar' d'in tiéra sì lume. — — Pentru - că poznașii acei'a de juni romani d'in Vien'a sunt tiesuti d'in tortu romanu. — — —

Hmhm! — Alt'a-e tiér'a lui Pista! — Aici junii romani sut „*aicosi*“ romanesci, adeca romani cu „*aicuri*“, va sà dica juni unguresci cu „*aicuri*“ romanesci, ce va sà 'nsemneze juni romani, cari intr' adeveru sunt unguri, dar' fiindu-că „*aiculu*“ loru este romanescu, ei nu potu sà fia unguri, precum sunt unguri, ci sunt unguri, precum unguri nu sunt. In sfersitu: junii d'in Pest'a sunt romani — nu ca romanii, (că-ci romani ca romanii sunt cei d'in Vien'a.) sì sunt maghiari nu ca maghiarii, (că-ci maghiari ca maghiarii sunt acei'a, ce au sì „*aicuri*“ maghiaresci.) Ergo: ei sunt — ce sì precum nu sunt, sì nu sunt — ce sì precum sunt. Resultatul finalu: de óre - ce esistenti'a loru nu se pôte determiná, ei sunt o esistentia nedeterminata, deci imposibila. — — — Dupa philosophi'a lui Hegel! —

Dar' aici sà nu ne oprimu! — Sà petrundem in adenculu causei, sà sondam, sà cercâmu adeverul in etern'a sa riurire! — Ce va sà dica: „*román aicu maghiar polgar?*“ acea, ce sunt membrii societatii „*Petru Maior*?“ Aici sà privim cu ochilarii limbistului.

„*Roman*“, va sà dica „*romanu*“. „*Aiacu*“ va sà dica „*buza*“. „*Maghiar*“ va sa dica „*maghiaru*“, sì „*polgar*“ nu va sà dica „*bulgheru*“ ori „*glia*“, ci „*cetatiénu*“. Astfelu la prim'a vedere ti s'ar parea sà dici, că „*roman aicu maghiar polgar*“ va sà

Ér' déca esci insoratu,
Sì-ai gasit, ce ai ofstatu —
(Cà 'n viéti'a conjugala,
Dómne! multi se mai insiela)
Grigile ti le 'numtiesci:
Câti-va ani — sì 'nearuntiesci!
Nu suntu déra adi in lume
Tóte 'ntorse sì mintiune!?. . . .

Gur'a-Satulul.

dica: „*unu romanu buzatu, maghiaru cetatiénu*“. Dar' nu! este reu tradusu! Sà cercamu fondulu, — fondulu sà cercamu! — Limb'a maghiara are o sintasa cu totul deosebita de acea romana. In dicerea chestioma „*maghiar*“ este notiunea temeinica: ergo — „*unu maghiar*. Maghiar“ este atributul la „*polgár*“ deci *unu maghiar* *cetatiénu*. — — Cnventul „*aicu*“ vine dela „*aicac*“ asîa dara „*ai - cu*“ va sà dica „*cu buza*“, că-ci in limb'a maghiara prepositiunile se punu in cód'a cuvintelor. Deci *unu maghiar* *cetatiénu cu buza*. — — Nu este dar' nimicu mai veditu decâtul acea, că „*roman aicu maghiar polgár*“ va sà dica „*unu maghiar* *cetatiénu cu buza romana*“. Deci: *unu maghiar*, care locuiesce in *cetate* (Pest'a) sì *pôrta romanitatea sa pe buze!*

Astfelu s'a tîlcuitu alu aceloru de mare insemetate cuvinte intielesu sì, ca sà se scie, tuturorù ómeniloru spre cunoșciuntia p'rin acést'a s'a adusu.

La cestiunea pentru emanciparea femeiloru.

Proiectu de lege pentru emanciparea femeiloru peste totu, compusu de ele tóte la olalta.

§. 1.

Delaturarea cu forti'a a morecoviloru albi d'in fasolea flecita sì a morariului verde d'in crastavetii murati.

§. 2.

Neresponsabilitate deseverita la lipsirea vre unui bumbu de camesia sì la afumatur'a de zama.

§. 3.

Adunare sì discusiune (flecatire) libera asupr'a trebiloru familiare sì private ale tuturorù veciniloru pre la tóte seratele de cafea.

§. 4.

Libertatea de buduluire in tóte deminetile p'rin busunarele nadragiloru sì peptareloru barbatesci.

§. 5.

Dreptulu de a face interbelatiune, sì a scôte, s'eu a sgeria ochii veri-carei'a in casu de rivalitate.

§. 6

Sì concesiune de a mai potè tiené sì côte duoi — trei curtisani pre lunga barbatu.

Cum e mai bine.

Unu domnu a dusu mai multi cosasî la fenant'a sa. — Intre acestia era și unu flacau cam de 17—18 ani. — Acest'a, mai slabu în puteri, se află totu-de-a-un'a in cód'a cosasilor.

„Reu cosesci, nepôte.“ — ii dîse stepanulu.

„Ca unu copilu“, respunse flacaulu.

Sér'a cosasii se asiediara la cina. — Acel'a, care mancă mai cu satiu, era flacaulu. Cei-lalti ómeni s'au fostu saturati și sculatu dela mésa; elu inse mancă fara 'ncetare.

„Dar' bunu esci la mancare!“ — ii graí stepanulu.

„Ca unu cosasiu“, — respunse flacaulu negenatu.

TRÉNC'A SI FLÉNC'A.



Fl. E di - mi, sora Tr, ce iubesci tu mai multu: toaletele, ori pre sociulu teu? —

Tr. Ce 'ntrebare?! — O eu iubescu pre Emiliu! —

Fl. Ai cuventu! — Déca n'ar fi elu, n'ai poté să ai toalete. —

Tr Sora Flénca! Óre cându se voru impacá damele romane din A. —?

Fl. — La tómna.

Tr. Pentru-ce tocmai la tómna?

Fl. Pentru-că atunci vor fi destui oficiri adunati!

Tr. 'Aha! — Te pricepu! — Adeca numai sabi'a decide intre d'ensele! —

Sarutarile și insemnatatea loru.

Déca saruti man'a unei femei, insémna, comea o respectezi.

Îi saruti rochi'a, manec'a, ori altu objectu, insémna, că te-ai facutu sclavulu ei.

Déca o saruti pe frunte, insémna, că o compati-mesci.

Îi saruti obradiulu, insémna, că esci amiculu ei.

Saruti inse guriti'a unei femei, și ea tace, nu ti dice nemica: ce cugetati, óre ast'a ce va să insemeze?

Corespondintia.

D'in tiér'a lui Stolliovskyri și lumea lui Smerling, „tropontropu“ in Bai'a-spră.

Cinstite «Gura Satului»

Tiér'a și lumea e plina de mintiuni, séu, mai bine dicendu: forte multi ómeni mintiunosi se află pre acestu rotogolu pamantu; și nu e mirare, că-ci mare e numerulu celor ce se teraiescu; apoi sîrpele celu teraitoriu d'in inceputu a fostu mintiunosi, — ce alta vomu acceptă deci dela fiii cei teraitori!

In tóm'n'a an. tr. Inspectorulu scol. d'in Com. Satumariului promise in scrisu, — va să dîca in tipariu, — că pentru priimirea anumitelor date statistice despre statulu invetiamantului séu va veni insu-si in persóna, séu va delegă pre care-va din préumilitii sei consiliari. — Firesce, éra acceptatu cu nerabdare; și, nesciindu, că dio'a va veni, ori nóptea, séu la cantatulu cocosului, in multe locuri pruncii scolari au dormit u la scóla, ca in totu tempulu să pôta intimpiná pre Salvatoriulu loru; éra unii invetiatori, ca nu cumva să adóarma, au tienutu priveghiu, ca la morti, mancandu, bendu, și veselindu-se, ca asià cu anim'a vesela și senina minte să pôta priimí pre acel'a, care inea este unu factoru puternicu intru contopirea Unturei romanului in caldarea eea mare a magiarismului!

Inse ce să vedi! dupa o acceptare mai bine de 2 luni, — candu acum bietii princi abia poteau resuflá de invetiatur'a cea multa, ce li insuflara pururi'a neadormitii invetiatori in hore și organe și ploseutie cu vinu-arsu, — deodata ne pomenim u eu unu fermanu plinu de gratiositate, tramis u delà *judii de administratiune*, lunga care éra alaturat u unu formulariu mare — cătu o usia dela scóele nóstre, cerendu a se implé acelu formulariu, ca să-lu pôrte *bacterii* d'in satu — in satu.

Asià si-tienu astadi puternicii dîlei cuventulu, asià urméra emisarii loru, inspectorii, asià li este si creditulu!

Sunt apoi consiliari scolari atâtu de drepti, incătu de dragulu romanului neci cu stekerulu pe nasu nu vedu mai departe de verfulu nasului, și facu informatiunile cele mai sinistre despre unele scóle romanesci; pana ce in altele vedu și acea, ce aieve nu esiste.

Apoi mai dîca cine-va, că nu sunt mintiunosi fii vîcului acestui'a?!

Invetiati dreptu acea dreptu și dreptate dela iesusitulu dep. dietalu *Stolliovskyri*, care cu oca-siunea miscarilor elect. d'in vîr'a trecuta d'in graiu asf'a graiea: „mie — mi poteti voi multiam, că in Com. Satumariului este drumu de feru, altu-cum voi. romanii, astadi n'ati avé nici malaiu, ba ati perî de fome.“ Alegeti-me éra-si pre mine, că voi sustienè și de acum monopolulu, urcarea atotufeliulu de dari și voi lucră spre binele vostru, pana ve va ustură pelea!

Invetiati dreptu și dreptate dela acei autori, cari dela căte-va sute de prenumeranti incaséza căte 4 fl. v. a. cascigati cu multa sudore, și apoi in locu de „52“ predici. te platesce cu „2“. — Numai „50“ lipescu!

Invenitări dreptă delă acei omuleti lingăi, cari, ca să păta mai usioru ajunge la domnia mai mare, culegu subscrieri — papa și dela unii preotii și mai usiori la minte — contră unui diregatoriu romanu, care de altuecum loru nici candu nu li-a gresit! folosindu-se spre acestu scopu de nisice jidani imbulziti, alu caroru Ddieu este *banulu*, și nu Ddieulu lui Avramu, și alui Isaacu, și alui Jacobu! O! necreditiosule . . . !

Invenitări dreptă delă acei protopopi romani, cari ca să dee colore cătu de romanescă petrecerii dela nuntile fiiloru sei, chiama la acele-să atâtia unguri și unguröice, incătu pucinii romani dela acele dispara in proporțiune cu fiii lui Árpád, dovedindu pone să ficele lui Árpád unu feliu de intolerantia contră romanismului! Un'a astufeliu de cultura se numesee pe romanescă: „pr“ Era pentru aseminea romani nu va strică să-să aduea a-minte de dîs'a poetului latinu: „*Donec eris felix s. c. l.*“

Să fiindu-că eu-su clopotariu de mai multi ani in turnaulu celu maretii dela biserică rom. cat. d'in *Baia mare*, la recomandatiunea dep. dîetalu „*Stollivovszkyri*“, pentru servitiele facute, am capetatu „*medaliu de lutu*“ facuta de celu mai renomitu olariu d'in Baia mare, și santita de tropontropulu *Smerling*; un'a-data am priimut și diploma nobilitaria serisa pe pele de cane, ca să portu de acum 'nainte in semnu de distinctiune mai inalta predicatulu de „*Szendrő*“; deci pana la cea mai deaproape revedere me subscriu și remanu alu DTale plecatu:

Grosioru m. p.
de Szendrő, clopotariu in Baia mare.*)

*) Nr. 3327/1873. Deliberandu asupra acastui raportu, cu parere de bine astămu, că despre instalarea Pr. Sf. parintă Pál Mihály nu ni se dice nimicu, d'in ce noi tragem consequența, că nu este adeverat, cumătă acăstă instalare a fostu atâtă de romanescă, incătu chiar și biletetele invitatorie la banchetu an fostu serise in limbă — maghiara. Din siedintă fruntasilor sateni.

Gur'a-Satului. m. p.

A. Ce asemeneare aste intre alumnisti, și intre carnati cu herianu?

B. Aceea, — că și pe unii și pe altii îl scotu cu parechi'a.

Proprietariu, editoriu și redactoru diriginte: **Mircea B. Stănescu**. — Girante respundietorii și coreactoare: **Basiliu Petricu**.

P U B L I C A T I O N I

Bibliografia.

1. „*Economulu*“. Organu periodicu pentru toti ramii de economia, industria și comerciu. Apare in Blasius, de 2. ori pe luna, sub redactă dlui Stefanu Popu. - Pretiulu: 4. florini pe anu. Formatu: cu ceva mai micu decatul „Gura-Satului“, dar' in patru foi. - „Economulu“ imple o forte simtita lacuna in literatură diaristica romana. Speram, cumca limb'a acestei foi, deocamdata pré latinisata, succesivu va deveni mai *romana*, mai populară și astfelu mai potrivita cu scopulu foii.

2. „*Dacia Trajana*“ făoașa urmăsia a „*Propagandei*“, ar' avea să apara in Rom'a, de 4 ori la luna, sub conducerea dlui A. Bujoru. - Noi am primitu unu singuru numeru pone acumă. - Ar' fi de dorit u mai mare soliditate!

3. „*La Revue Latino-Slavă*“ organu—cu deosebire—politicu, apare un'a data pe luna, in brosuri cam de 4 côle, in Bucuresci. Pretiulu: 24 franci pe anu. - Acestu organu, bogat in materii și lucratu cu ingrijire, pe semne urmasiu a făiei „Alliance Latino - Russe“, se recomenda ensu-si.

Red.

Erōre de tipariu.

Fiindu esaminatu d'in biblia, unu scolaru capetă intrebarea:

„Cine să ce au fostu Petru și Pavel?“

Scolariulu incepú a-să incredi fruntea, privindu confusu in pregiuru.

„Apo . . apo . . apo . .“ iși soptí unu colegu, ce voia să-i ajută.

„Apotekari!“ - respunse scolaru in urm'a acestei inspiratiuni.

Unu renegatu catra altulu.

Déca soiulu nostru ar perí, ore ar mai domni pe lume - - - misericordia?

Mam'a catra Féta.

Ca copila mica priveai curagiosu in facia ori să cui; acum inse, ca féta mare numai cu cód'a ochiului cauti la cate unu oficieru.

Toc'a Redactiei și a Aministratiei.

Mai multoru stim. domni și frati, căci, eu ocasiunea repausarii învățăturii mea parinte, mi-au adresatu epistole de condoliția, li exprimă prin astă sinceră mea multumita.

M. B. Stănescu.

Dlui I. Groze in S. — Dupa ce in vederea anului reu n'am scosu Calendariulu Babeloru pentru anulu 1873. costul abonamentului de cr. 30. ti l'am inapoiatuită prin asemnata postale, și apoi ti-am mai serisa și despre altu cov'at.

Dlui P. B. B. in Boeșia montana: S'a coresu.

Dlui V. U. in Căușeni: Memento că suntemu in prim'a lui Martisoru

Mai multoru, căci nici ceru făoașa gratis. — Bucurosu — am datu in trecutu; pe viitoru inse am hotarit să nu damu făoașa decatul — pentru bani, ori in semnu de rebonificare a meritelor, ce cutare și cutare să-i cascigatu, făcia de făoașa nostra, ori făcia de literatura in deoseb. Seraci'a, luata pentru sine, fara altu meritu, nu este titlu. -- Seraci și noi suntemu! - Damu déra numai la societatile ori corporatiunile cu scopu literaru ale studentilor; bămenii singurateci, déca sunt seraci, să-ni cascige abonați și li vom dă făoașa in semnu de rabatu, ori să-ni enlegă povesci și anecdotă poporale, - și li vom da făoașa in semnu de recunoștere a ostaneleloru avute. - Cu unu cuventu: cine voiesce să gusteze, — să plătească; — er' déca nu pote plăti, sa facă catu-să de putinu pentru raspandirea, ori imbogățirea literatupei. Făoașa nu-e anodra; ea este a publicului: cine n'a aratuit ori lucratu, nu are cuventu să ceară parte din secerisul! —

Se află spre vîndiare să se potu trage dela subsemnatulu editoriu (Aradu, strat'a Teleki-ana nrulu 27) urmatörile uvrage romanesci:

1. „*Poesii de Iulianu Grozescu*“ cu portretul autorului. Pretiulu 2 fl. in v. a.

2. „*Buchetul*“, cadrilu romanescu pentru forte-pianu de, dn'a Mari'a Nicor'a nascuta de Sierbu. Pretiulu: cr. 80. in v. a.

3. „*Calindariulu Babeloru*“, calindariu umoristicu, pentru anulu 1871. totu de o data și pentru 100 de ani. Pretiulu: cr. 30. in v. a.

4. O colețiune completa d'in diurnalulu umoristicu „*Gur'a Satului*“ semestrul II. anulu 1870 brosiuratu. Pret.: fl. 3 v. a.

5. O colețiune completa d'in diurnalulu umoristicu ilustratu „*Gur'a-Satului*“ cursulu întregu alu anului 1871. brosiuratu. Pretiulu fl. 6. in v. a.

Dupa 10. exemplarie unulu se da ca rabatu, fia in natura, fia in valoarea lui.

M. B. Stănescu.